

**Fuq l-Għatba ta' l-1997**  
**Hsibijiet fuq dak li qed jipproponi l-Papa fl-ittra appostolika**  
***Tertio Millennio Adveniente***  
***Dun Hector M. Scerri***

**X**i xhur ilu, f'gurnal Inġliż, qrajt rapport dwar il-hafna preparazzjonijiet li qeghdin isiru għac-  
 celebrazzjoni tal-bidu tal-millennju l-  
 gdid. Qrajt dwar ikliet flukandi  
 magħrufa għewwa Londra - ikliet u  
 divertiment ieħor li se jsiru fil-lejl ta'  
 bejn il-31 ta' Dicembru 1999 u l-1 ta'  
 Jannar 2000 - u li dawn ilhom zmien  
*fully booked*. Hawn min ilu hafna  
 zmien jaħseb fuq l-aspett soċjali u  
 konsumistiku ta' dan l-avveniment.  
 Kellu raġun il-Kardinal Basil Hume  
 ta' Westminster, f'diskors li għamel  
 fl-4 ta' Mejju 1996 lill-grupp ta'  
 għaqdiet Kattoliċi, meta qal: "*We in  
 the Church must make our plans too.  
 In fact, we should be ahead of all  
 others, for the Millenium itself has its  
 reason in the birth of Him we know as  
 Lord and Saviour.*" Fl-Ittra Appostolika  
*Tertio Millennio Adveniente*, il-Papa  
 Ġwanni Pawlu II jidh'ol fid-dettall  
 dwar kif għandha ssir it-tnejjija għall-  
 Ġublew il-kbir tas-sena 2000. Dwar l-  
 1997, il-Papa jgħid li din is-sena "se  
 tkun *riflessjoni fuq Kristu*, il-Verb tal-  
 Missier li sar bniedem bil-ħidma ta' l-  
 Ispirtu s-Santu. Jeħtieġ naraw b'mod  
 tassew ċar il-karattru *kollu kemm hu  
 kristologiku tal-Ġublew.*" (TMA 40a).  
 Tajjeb li niftakru li l-emfasi li ssir fis-

sentejn ta' wara (1998 u 1999) se tkun  
 fuq l-Ispirtu s-Santu u l-Missier.

Il-Ġublew tas-sena 2000 huwa l-  
 ewwel wieħed fl-istorja tal-Knisja li se  
 jikkommemora b'mod speċifiku t-  
 twelid ta' Ġesù. Fis-sena 1000, ma  
 saret l-ebda celebrazzjoni ta' natura  
 spritwali; anzi, kien hemm fatturi  
 negattivi bħall-*millenarizmu*. Dan it-  
 twemmin kien iqis li d-dinja kienet se  
 tispicċa fis-sena 1000. Mhux l-ewwel  
 darba li anke llum nisimgħu b'setet  
*millenaristi*, speċjalment fl-Amerika  
 ta' Fuq, li jitkellmu b'toni apokalittiċi,  
 anke fuq is-snin li ninsabu fihom.

Il-Ġublew, kif tarah il-Knisja, huwa  
 avveniment ta' ferħ. Il-kelma stess  
 (gublew, *giubileo*, *giubilare*) turi l-  
 ferħ li għandu jispikka fiċ-*celebraz-  
 zjonijiet* li jsiru. Huwa l-ferħ li jimla 'l  
 qlubna meta nikkontemplaw lill-Iben  
 t'Alla li sar bniedem biex isalva l-  
 umanità. Huwa ferħ li jigi wara li  
 nezaminaw il-kuxjenza tagħna u nindmu  
 minn nuqqasijietna, speċjalment matul  
 din *is-sena ta' grazzja*.

Il-Papa għalhekk ihegġigna biex matul  
 l-1997 nikkontemplaw lil Ġesù Kristu.  
 F'diskors li huwa għamel lill-Kumitat

Ċentrali tal-Gublew, nhar 1-4 ta' Ġunju li għadda, il-Papa saħaq fuq dan: "guardare a Gesù per aderire in modo più consapevole e maturo al Vangelo. Ecco l'orientamento fondamentale che, nel corso del 1997, dovrà condurre i credenti ad un autentico ed efficace rinnovamento pastorale." Fit-Tertio Millennio Adveniente, il-Papa jispjega kif nistgħu nagħmlu dan. Fil-paragrafu 40c, huwa jsemmi kif nistgħu nagħrfu aħjar min hu Ġesù: "li l-Insara kollha... jergħu lura b'interess imgedded lejn l-Iskrittura." Dan jista' jsir, jgħid il-Papa, permezz ta': (i) il-Liturġija li hi għanja fl-uzu tal-Kelma t'Alla; (ii) qari tajjeb; (iii) inizjattivi oħra.

Naħseb li jista' jsir haġna f'din il-linja ta' enfasi kristologika, saħansitra fuq livell parrokkjali. Jistgħu jittieħdu temi bħala slogans (fil-fuljetti parrokkjali, jew fin-notice-boards tal-knejjes, jew fil-laqgħat ta' l-għaqdiet jew movimenti u gruppi oħra), per eżempju "Ejja Mulej Ġesù" matul l-Avvent, "Kristu Rxoxt huwa haġ fostna" matul żmien il-Għid, eċċ. Il-katekezi li ssir nistgħu nħarsu lejha mhux biss bħala t-tagħlim ta' veritajiet tal-fidi jew it-trawwim ta' valuri Nsara, imma fuq kollox u qabel kollox bħala *laqgħa personali ma' Ġesù Kristu*, laqgħa li tagħmilna lkoll dixxipli tassew. Hekk qal Patri Raniero Cantalamessa OFM Cap f'irtir ta' l-Avvent lill-Papa u lill-Kurja Rumana.

Il-Papa, imbagħad, ihegġigna biex

matul l-1997, nikkoncentraw l-attenzjoni tagħna fuq is-sagrament tal-Magħmudija: "nagħrfu mill-gdid il-Magħmudija bħala l-pedament tal-ħajja Nisraniya, skond kliem l-Appostlu: 'Intom li tgħammidtu fi Kristu, ilbistu 'l Kristu.'" (TMA 41). Tista' ssir katekezi fuq il-Magħmudija. Katekezi bħal din issir lil dawk il-familji li jkollhom tarbija għida. U l-familji l-oħrajn? U l-persuni l-oħra li la huma missirijiet u la ommijiet u la parrinijiet? Ta' min nagħrfu bis-serjetà dak li qed jitlobna l-Papa. Li napprezzaw aktar il-Magħmudija tagħna, u xi jfisser il-fatt li aħna mgħammdin. Ta' min iqis li dan is-sagrament jiġi celebrat waqt quddiesa tal-ħin: dan jgħin biex joħroġ l-aspett komunitarju mhux biss taċ-celebrazzjoni tas-sagrament, imma wkoll is-sinifikat ekkleżjali tal-Magħmudija. Ta' min naqraw dak li hemm fil-*Katekizmu tal-Knisja Kattolika* dwar il-Magħmudija. Tajjeb ukoll li nħarsu lejn il-Magħmudija u lejn is-sagramenti l-oħra bħala grajjiet ta' ħelsien personali u soċjali. Dan nistgħu norbtuh ma' dimensjoni mportanti fit-teologija tal-gublew: id-dimensjoni ta' ħelsien personali u soċjali. Jekk wiehed imur lura saħansitra taċ-celebrazzjoni tas-sena sabbatika (kull 7 snin) fost il-poplu Lhudi, u taċ-celebrazzjoni tas-sena gubilara (kull 50 sena), wiehed jista' jifhem kemm din hi dimensjoni mportanti. Fit-Tertio Millennio Adveniente

(para. 12 u 13), il-Papa jispjega l-egħruq ta' dawn iċ-ċelebrazzjonijiet: kienu jiġu meħlusa l-ilsiera, "kull Lhudi kien jieħu lura art missirijietu li kien bejgħ jew tilef għax waqa' fil-jasar." Meta l-Knisja bdiet tiċċelebra s-Snin Imqaddsa (mill-1300), dan l-aspett tal-ħelsien inzamm fuq livell spiritwali - ħelsien mid-dnub, penitenza u rikonciljazzjoni. Dawn il-karatteristiċi baqgħu dejjem qawwija fiċ-ċelebrazzjoni ta' kull Anno Santo.

Għat-tliet smin ta' tnejnija mmedjata għas-sena 2000, il-Papa jagħmel enfasi fuq it-tliet virtujiet teologali: il-fidi, it-tama u l-imħabba. Għall-1997, huwa jixtieq "li titwettaq u tissahħaħ il-fidi u x-xhieda ta' l-Insara." (TMA 42). Kif nistgħu nwettqu dan? Il-Papa jissuggerixxi erba' punti: (i) il-ħerqa għall-qdusija; (ii) xewqa qawwija għall-konverżjoni; (iii) tiġdid personali; (iv) solidarjetà mal-proxxmu. Biex nitheggu f'dan, nistgħu nħarsu lejn il-Vergni Marija, bniedma bħalna, imma wkoll "eżempju ta' fidi li qiegħda tghixha bil-fatt." (TMA 43). Dan tennewh ukoll l-Isqfijiet tagħna fil-Pastorali ta' Santa Marija għall-1996, fejn hegġewna biex "bħal Marija nħabirku biex l-egħruq tal-fidi tagħna nnizluhom dejjem iżjed fil-fond, fil-misteru ta' Kristu... (Hi) tghallimna, bl-imġiba tagħha, kif

għandna ngħixu ta' nsara u kif għandna nagħtu xhieda tal-fidi tagħna."

B'liema atteggjament se nhejju ruħna għall-Ġublew il-Kbir tas-sena 2000? B'liema attitudni se nipprovaw inwettqu dak li ppropona l-Papa fit-Tertio Millennio? X'se nagħmlu bħala komunità Nisranija? ...u fuq livell individwali? Il-Kardinal Hume (fid-diskors ta' l-14 ta' Mejju 1996, li semmejt fil-bidu) jipproponi dan l-atteggjament: "*To go down on our knees and acknowledge our weakness, our frailty, our sinfulness... To go down on our knees - much will be done by way of preparation for the Millenium, but none more important, in my view, than to let our minds and hearts dwell more and more on him, the Word made flesh. Prayer, then, must become a serious undertaking for all of us - the personal encounter with Jesus Christ, the prayerful reading of the Scriptures, especially of the Gospels, time spent alone trying to raise our minds and hearts to God.*"

J'Alla l-prijorità tagħna għas-Sena Mqaddsa tkun tnejnija spiritwali biex niggeddu spiritwalment... u mhux biss l-organizzazzjoni ta' tours lill-Baziliċi ta' Ruma!

**This is important to realise that though God came to us at a certain point in history, that Jesus was crucified on a cross on a particular Friday, his entry is indeed timeless, and when a man or woman made in God's image is suffering, God is suffering.**

**Dom Edmund Jones OSB**